

GAZETA

TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, Fôia, candu concedu ajutôriile. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatôria.

Brasiovu 20/8 Octobře 1867.

Se prenumera la D. C. R., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a se face de facare pu-

MONARCHIA AUSTRIACA.

Transilvani'a.

Biseric'a reformata ungeresca in Romani'a si bisericile romanesci in marele Principatu alu Transilvaniei.

In dilele acestea in ministeriulu culteloru la Bucuresci se ecsaminéza pre catu scimu proiectulu organizatiunii bisericeii reformate-unguresci numite in limb'a poporului si calvinesci a ungeriloru immigrati pe la cateva orasie, orasiele si unele sate din Romani'a, éra acea ecsaminare se face intru intielesulu constitutiunii romanesci din an. 1866, adica pe bazea completei libertati confesiunali si relegiose. Totu acelu proiectu va trebui se fia ecsaminatu inca si din alte dóua puncte de vedere in gradulu superlativulu delicate, adica din celu natiunala si din celu politicu. Caus'a este, pentruca insii proiectatorii ungeri reformati au aruncatu organizatiunea loru bisericesca pe acelea dóua terene, precum se vede intru intielesulu cunoscutei nomenclature „reformáta vallás magyar vallás, adica confesiunea reformata este confesiunea maghiariloru, ceea ce in Transilvani'a se si adeveresce in mai multe privintie, pentruca aici ungerimea in maiortate sa departe cumpanitóre se tiene de confesiunile protestante, éra nu de cea romano-catolica.

Totu in acestea dile cele mai multe foi publice maghiare trimbitia cu bucuria, cumca episcopi'a (mitropoli'a) din Blasiu se va desfiintia, éra noi din parte-ne avemu cause indetulate de a crede, ca in Pestea si Clusiu desfiintierea acelei archidiecece dorita de mai multi ocupa mai multe capete.

Intre acestea fôia politica maghiara „Unio“ din Clusiu in articulu publicatu in 30 din 11 Oct. cercetandu cestiunea suzu atinsa din punctu de dreptu publicu si diplomaticu si mergendu inapoi pana la 1566 afla, ca Mitropoli'a romanésca n'are nici o radecina istorica in Transilvani'a.

Éca unde amu ajunsu. Nu este tréb'a unei foi politice cum e si Gazet'a, a apera interesele cutarei confesiuni, fia aceeasi chiaru si vreuna de a le romaniloru; este inse tréb'a ei a inregistra faptulu, este tréb'a oricarei foi publice a priveghé, cá nu cumva obrazniciile timpului nostru se cuteze a merge atatu de parte, in catu amestecandu si incurcandu ideile dupa vechea datina machiavelistica, sub pretestu de confesiuni relegiose se'ti surpe ecsistinti'a natiunala, se te lipsésca chiaru de patria si de orice midilóce ale culturei. Se nu uitamu ca mai multi articuli barbari din legile acestei patrii dau curagiu mare obrazniciiloru omenesci, totu odata tacerea clerului s'ar esplica de o poltroneria misielósa si scarbóse. Aduca'si aminte mai anume romanii greco-catolici si mai virtosu clerulu loru, ca precum odinióra protopopii romanesci greco-resariteni era datori a purta pe superintendentele calvinescu cate patru insi in spinare si a'lu duce cu lecti'a in sinodulu loru, asié la 1831 dupa mórtea renumitului episcopu Ioanu Bobu alti obraznici se incercasera a da pe „uniti“ sub episcopulu romano-catolicu din A. Carolina si ca numai barbati'a catorva protopopi si trei patru membrii si consistoriulu din Blasiu a demascatu acea conspiratiune faurita in Clusiu si a respinsu nerusinat'a inbuldiéla a acelora, carii nu putea suferi nici se audia de numele Blasiului, precum unii nu suferu nici pana in diu'a de astadi.

Te rogu Domnule Redactore, cá deocamdata se inregistrezi alaturatulu actu, despre care se mai vorbise cevasi pe scurtu si in primaver'a

an. 1866. Acelasi se publicase pe atunci in cateva foi maghiare intregu si se comentase. Te poicu asecura, ca a sositu timpul pentruca se'lu reproduci si Dta intregu, éra dupace publiculu ilu va cunosce, póte fi ca ilu vomu comenta si noi. —

Proiectulu comisiunei ungero-reformate din Moldo-Romani'a pentru salutari'a si eficaceea sustienere pe viitoriu a acestei misiuni.

In numerulu 10 si 11 din anulu curente alu „Foiloru bisericesci si pedagogice protestante“, s'au propusu acele ratiuni, pentru care onor. consiliu eclesiasticu superioru alu confesiunii elvetiane, precum si venerabilele ofioiu episcopale au vedutu vremea venita cá directi'a misiunii ungero-reformate se fia depusa in manele unei comisiuni.

Subscriisii fiindu uniti in acésta vreme, cá membrii legalmente orenduiti ai comisiunii pentru misiune si cá pastori legali si ordinari ai bisericiloru coprinse in misiune au cunoscutu de sacr'a loru datorie, de a pronuntia in faci'a a tóta biserica ungero-reformata, cá protectóre binevoitóre a misiunei, acele principii directive, pe care in fitoriu le consideréza de neaparatu trebuintóse spre sustienerea si dirigirea eficace a misiunii.

1. Comisiunea este de parere, cumca tóte bisericile, principale si filiale, ce ecsista séu se voru constitui pe viitoru supu a ei directiune, voru cadea in cerculu atributiuniloru ei, nefacenduse esceptiune nici pentru biseri'a din Bucuresci.

2. Bisericile nóstre stau in privinti'a politica sub protectiunea consulatelor si starostiiloru ces. reg. din Romani'a si printr'acestea sub protectoratulu Maiestatei Sale Franciscu Iosifu regelui Ungariei, in privinti'a eclesiastica supu priveghierea onor. consiliu bisericescu superioru si a venerabilulu episcopatu de confesiune elvetico-reformata din Transilvani'a.

3. Avendu in vedere, cumca intre confratii nostri domiciliati in Romani'a se gasescu sporadicé si cetatieni romani si recunoscendu cu gratitudine, cumca in ecsercitarea religiunii, in dirigerea afaceriloru interne ale bisericiloru si scóleloru nóstre ne bucuramu de o libertate complecta din partea guvernulu Romaniei, de aceea o recunosc si subscriisii de aloru datorie, cá se se primésca cu respectu si se se indeplnésca ordinele guvernulu romanu neopuse dogmeloru si constitutiunii bisericeii nóstre. (?)

4. Misiunea evangelico-reformata din Moldo-Romani'a, fiindu copilu iubitulu alu bisericeii gen. ungero-protestante, comisiunea nu numai ca va primi cu grata inima daruelile pietóse din partea venerabiloru superintendintie ungare, dara firesce si sapientele loru consiliuri, déca si ori candu voru gasi o de cuvinti'a de ale adresa catra presiedintele comisiuni.

5. La finele anulu fiacarui comisiunea va face de a se imprima in Bucuresci socotelile de recete si de cheltueli, ingrijindu ale tramite si redactiuniloru foiloru ungare, mai cu osebite catra „Foile bisericesci si pedagogice protestante.“ Socotél'a de ameruntulu inse va tramiteo spre suprarevisiune catra on. consiliu bisericescu superioru din Clusiu.

6. Pentru desteptarea vietii relegiose si pentru deslegarea afaceriloru interióre ale bisericiloru si scóleloru, comisiunea va tiené pe fiacare anu o adunare la una din bisericile nóstre, ale carei resolutiuni se voru asterne spre confirmare si ratificare catra onor. consiliu superioru bisericescu, éra

obiectele de interesu generalu se voru comunica prin foile protestante.

7. In misiune functionéza actualminte patru pastori, precum: celu din Bucuresci, Ploiesci, Pitesoi si Sascutu. Pana candu s'ar poté constitui unu alu cincilea oficiu sacerdotale pentru Danubiulu de diosu la Galati, comisiunea opinéza a se imparti cerculu functiuniloru pentru pastori in modulu urmatoru:

a) Cerculu functionarii parochului din Bucuresci: Bucuresci, Clijanu, Mavrodinu, Alesandri'a, Puteneu, Giurgiu si Calarasi.

b) Parochului din Ploiesci: Ploiesci, Tergovistea, Campin'a, Slanicu, Valeni, Buzeu, Focsiani, Brail'a si Galati.

c) Parochului din Pitesoi: Pitesci, Campulungu, Rimnicu, Argesiu, Gaesci, Pétra, Slatina, Craiov'a si Tarnu-Severinulu.

d) Parochului din Sascutu (Putiu-Sasului) Sascutulu si visitarea ungeriloru reformati ce domiciliaza impregiuru.

8. In locurile mentionate parochii voru incepe functiunea loru indata de circumstantiele ii voru permite si voru face conscriptiune ecsacta de numernu sufleteloru, reportandu presiedintelui despre calatori'a loru cercuale si despre functiunile savarsite.

9. Afara de predicarea verbului divinulu si de dispensatiunea sacramenteloru in resiedintia si in calatoriile parochiloru, va fi o patriotica a loru afacere, cá se stimuleze pe credintiosi la patrocinarea literaturii ungare, de a fonda reuniuni de lectura, de a constitui societati filiale de inmortentare, de a imparti carti ungare relegiose si de istori'a natiunala si a arata cu ecsactitate la sfarsitul anulu, ca ce feliu de carti au distribuitu intr'unu anu, ce feliu de diurnale au tienutu parochialii loru spre a fi in stare de a alatura pe langa socotelile de imprimatu si azatari fidele statistice nu numai despre numernu sufleteloru, dara si despre cartile distribuite si diurnalele tienute.

10. Fiinduca la bisericile nóstre din Ploiesci si Pitesoi astadi nu se fia dascali, comisiunea se va indeletnici cu ajutoriulu parochiloru binevoitori ai misiuni cá la mentionatele bisericile se póta veni dascali regulati chiaru in cursulu acestui anu. Pana candu nu se voru fi orenduitu dascali la acele pastorii, pana atunci parochii din Ploiesci si Pitesoi nu voru poté asi face calatori'a loru cercuale, fiindu astadi intr'o persóna si parochi si dascali.

11. Fiinduca biserica gen. ungero-protestante de cincideci ani si mai alesu in cei dupa urma ani a imbraciosiatu caus'a religiósá si natiunala a confratiloru de o credintia si limba cu atata marimie, de aceea va fi de sacra datorie si a bisericiloru constituite, cá se fia ramuri fructifere ale bisericeii gen. ungero-protestante; cá pentru inaintarea interesulu propriu, se contribueze fiacare membru alu bisericeii, chiaru si celu mai seracu anualminte cu o suma catu de minima la prosperarea misiunei.

12. Darurile ce astfelu se aduna, se voru stringe de presbiteriulu, trecunduse in socotél'a annuala. Totu de aici se tienu si daruelile, ce se voru contribui anualminte cu ocaziunea calatoriei cercuale a parochului, de oatra confratii nostri credintiosi spre sustienerea misiunei, s'au a ori careia din bisericile. Comisiunea prin acésta contabilitate ecsacta nu voiesce a diminau venitulu parochiloru, avendu uniculu scopu intru acésta, cá se oúnosca oifra aprosimativa, cá la ce suma se va ridica cheltuelia misiunii si care va fi sum'a pentru care urméza a se lua recursu la spiritulu de jertfire alu binefacatoriloru ei generosi.

Pazindu aceste principii directive, vomu incepe conducerea causei sacre, ce ni s'á incre-

dintiatu, avendu sperantia in anim'a noastră, cumca totu publiculu protestantu din patria — patronii generosi de pana acuma din tóte clasele societatii, ne voru sprijini si pe viitoriu cu a loru caldurósa impartasire. — Cu submis'a noastră cerere ne adresamu mai nainte de tóte catra venerabili Domni superintendenti, catra reverendi decani si onoratii parochi, precum si catra multu meritatulu redactore alu foiloru protestante, care si pana acum a marturisitu o asia distinsa imbraciosiare a causei acestei misiuni.

Spre machnirea noastră emigratiunea a secunilo: duréza necontentita, neavendu niciodata asia proportiuni mari precum acéata primavara. Nu este amorulu catra patria care adormi in animile poporului secuiescu din clasele mai serace, dara este, de ce am ascunde-o? este miseri'a si fómetea care'i gonesce din sinulu sacru alu patriei; — aici inse voru cadé in peire corporala si spirituala, de nu voru fi sprijiniti din partea confratiloru aflati intr'o positie mai norocita.

Au necesitate, seracii emigrati de consolatiunea religiei spre a puté mai cu facilitate purta povar'a vietii, sunt incapabili de a'si educa pe copii lor, care fara educatie voru fi in societate de categori'a miserabililoru.

Nu le asteptamu tóte gatite dela patria, sciindu cumca si acolo sunt multe de facutu si lipsele mari; scimu cumca celu ce nu se indeletnicesce a se ajuta singuru, asteptandu tóte cu braciele crucele dela altii, ca unu asemenea cersiesce chiaru dela adeveratulu seracu.

Noi induplecamu *) pe fii si pe ficele patriei noastre dintr'o positie mai fericita, cá se ne mai ajute vreo cativa ani in purtarea sarcineloru noastre.

Binefacerea va desvolta flórea acelu simtiemintu santu, alu gratitudinei in anim'a celoru ajutorati si noi suborsii vomu starui cu totu zelulu, cá capitalulu de sacrificie se dè dobendi si in strainatate pe séma acelei natiuni, care s'a muncitu cu jertfe chiaru in anii ei cei mai impovarati si nenorociti de a'si retiené pe fii si ficele sale imprastiatu in lume prin vitregi'a sortii. —

Bucuresci 1866 Aprile 18.

Dr. Ioanu Borosnyai presedintele comisiunii in Bucuresci. Dr. Lukács Farkas membru alu comisiunii in Bucuresci. Varga János membru alu comisiunii la Ploiesci. Gál Károly membru alu comis. la Ploiesci. Sigismundu Kovács membru alu comis. la Pitesci. Ludovicu Székely, membru alu comis. la Pitesci. Daniel Vintze parochulu dela Ploiesci. Nagy Josef parochulu dela Pitesci. Koos Ferentz parochu in Bucuresci si notariulu comisiunii.

(Va urmă.)

Fagarasiu 14 Oct. 1867.

Domnule Redactoru!

Pre candu politiciii maghiari se grabescu in ruptulu capului a se folosi de puterea ce o au amana, pentru scopurile sale cunoscute, de una data ne desteptamu atacati si bisericesece prin diurnalulu „Unio“ Nr. 30.

Ataculu se inverte pre terenulu unui trecut de trista reminiscencia, combatendu dreptulu metropoliei romanesci gr. cat. in Ardelu cu date scóse dela an. 1566 incóce, vs se dica de pre acelu timpulu alu proselitismulu calvinescu, candu puterea bruta desbracase pre metropolitii romani din Alb'a Iulia de tóte drepturile bisericicee ce le competiau in puterea canóneloru, biseric'a romanésca o degradase de vassala a calvinismulu, si nesuiau din tóte poterile se seduca pre romani pentru dogmele calviniane. Superficialulu scrietoriu alu articulu „A görög egyesült Metropolitáság kérdésének közjogi és diplomatikai állása“ nu vede, nu cunósce alta episcopia in Alb'a Iulia de catu pre cea rom. catolica. Oho! Celu ce cutéza a esi inaintea unui publicu luminatu cu asertiuni de pre campulu celu vastu alu istoriei nu trebuie si nu póte se se multimesca a frundiaru numai cateva folitii din dreptulu publicu ardelénu, ei are detoria a scrutá ei studiá tóte acele acte, diplome carti vechi, cari deja au trecut in proprietatea istoriei. Spre a dá probe de superficialitatea si ignorantia dlui me provocu la diplom'a regelui Matia din an. 1479, prin care scutesce pre ro-

manii marmatiani de tóte tacesele ordinari si extraordinarie ce aveau de a platí regelui. Acést'a diploma se incepe asia: „Noi Matia din grati'a lui Dumnedieu rege Ungariei, Bohemie etc. Facemu cunoscutu prin acést'a tuturoru celoru ce se cuvine, cá noi atatu dupa umilit'a rogatiune a credintiosulu nostru parente Ioaniciu Metropolitulu din Alb'a Iulia, catu si din special'a noastră gratia am scutitu gratuitu pentru tóte timpurile venitórie pre toti romanii de legea grecésca etc.“

Me provocu la diplom'a lui Georgiu Rákoczy I. din 10 Oct. 1643, care asia suna: „Noi Rákoczy etc etc. Facemu cunoscutu tuturoru ce se cuvine, ca de si noi din auctoritatea noastră si din plenirea potestategi principale dupa mórtea on. Georgiu Brádi fostulu Archiepiscopu in Alb'a Iulia alu tuturoru bisericeloru din Transilvani'a de ritulu grecésca etc.“

Me asi poté provocá si la una alta mare multime de date si documente istorice, in cari capii bisericee romane din Alb'a Iulia se subscrisu neintreruptu pana la Pataki Archiepiscopi si Metropolitii; inse facia cu una superficialitate si ignorantia atatu de grósa pre campulu istoriei nu aflai cu cale a-mi perde timpulu pretiosu cu polemie desierte.

Totu in acestu numeru se dice „cumca incetarea metropoliei gr. catolice a determinata. Siolutiu a fostu celu de antaniu si celu din urma metropolitulu“. Noi deocamdata la aceste sententii ominóse respundemu cu deplinulu repausu alu animei: Forti'a si atotputernicia unor ómeni in presente potu se deoretze incetarea metropoliei noastre, zelosulu Siolutiu numai dupa reactivarea metropoliei vine a se numi antaniulu metropolitulu, venitoriulu metropoliei si alu bisericee noastre nu e legatu de nasulu lui „Unio“ facia cu tóta oficiositatea lui. —

Antonelli.

Clusiu 15 Oct. 1867.

(Ch.) Dela repausarea demnulu de etern'a memoria metropolitulu alu nostru Alexandru St. Siolutiu, se respandira in diferite tipariri si la diferite ocaziuni faime neplacote pentru romani cu referire la metropolia noastră gr. cat. din Blasiu. „Pesti Hirnök“ Nr. 229 si dupa elu „Pesti Napló“, „K. Közlöny“ si altele insciintiaza incetarea metropoliei gr. cat. in modu categoricu afirmandu, ca metropolia acésta numai de aceea s'a fostu creatu, pentrucá prin tr'ens'a se se póta restringe puterea primatelu si ca apoi in scurtu timpulu se se faca potintioasa incheierea concordatulu, si ca asediarea scaunulu ei ingreunéza visteria statulu fórté tare, n'are nici intelesu practicu, pentrucá in casuri de apelatiuni la instantia a treia, si asia debuea se functionéza o metropolia rom. cat. etc

Fóiea maghiara „Unio“ de aici in Nr. 30 de vineri 11 a l. c. merge si mai departe, ca voliesce a demonstra intr'unu articlu alu seu de fondu cu titlu „A görög egyesült Metropolitáság kérdésének közjogi és diplomatikai állása“, ca necum se fia ecistatu candva metropolia romana in Transilvani'a, ma nici de episcopia a fostu amintire? pana in anulu 1566, candu s'a adusu faimosulu articlu de lege in diet'a din Sibiu. „Minden oláh püspök, pap, vagy kalugyer csak egyválasztott püspökhöz György Superintendenshez, és az ő tőle választott papokhoz hallgassanak“, adica supusi la superintendentu ref.

Ér' diet'a dela Turd'a in 1579 21 Oct. punctulu 7 a decisu — „Tetszet ez is egyenlő akarattól hogy a keresztény religion való oláh papok, a kit magok közül választani akarnak, szabadon választathassák, miért hogy ezelőtt való püspökök meghalt; a kit pedig választanak Nagysád is confirmálja“. Pre la an. 1655 se amintiesce si numele be Vladica dupa comp. const. Partea I, Tit. I, articlu IX „Bün ügyekben residentiatlan Vladicat a vármegye v. a királyi táblán tetszés szerint megperelhetőnek és büntethetőnek rendeli az ország törvényhozása“. etc. etc., dupace face o scurta notitia in serie cronologica despre toti episcopii dela Teoflu (1692) pana la denumirea de metropolitulu a fia ertatulu Siolutiu, demunstréza, ca toti eppii s'au alesu; si ca dintre celi trei alesu s'a confirmatu unulu de Principele.

Mai incolo voiesce a demustra numit'a foia, ca „constitutiunea Transilvaniei, dreptulu publicu, diplomati'a, istoria bisericee recunósce pre episcopulu romanu pana la uniune, oi dupa acea pre episcopulu Fagarasiulu, dar' metropolitulu de Alb'a Iulia de locu nu.“ Ma dice nici

episcopi'a de Alb'a Iulia nu se póte numi alta decat u cea r. cat. fundata de S. Stefanu.

Din ce motive a fostu indemnatu „Unio“ cá in impregiurarile de facia se dè publicitatii articulu amintitu, nu sciú. — Presupunu ca dlui ar' veni mai bine la socotéla, déca s'ar implini dorirea lui „Pesti Hirnök“ et consorte, respective se se stérge de pre faci'a pamentulu si numele metropoliei romane gr. cat.

Mane poimane si cea gr. res. pentrucá estea suntu fetii absolutismulu respective nu suntu constitutiunale, apoi nici nu suntu confirmate de rege incoronatu,

Astfelu se intemplá cu legile din 1863—4 dupa acea in scurtu timpulu urmá si desfiintierea tribunalulu supremu din Transilvani'a cá fetulu acelora.

Astfelu dupa desfiintierea metropoliei ar' urma si desfiintierea, nóveloru episcopate. Episcopii s'ar asediá in pensiune pre la vreo monastire dupa anii sierbitulu, canonicii asiderea, — esti din urma totu si devenindu din candu in candu cate vreo protopopia vacanta s'ar asiedia de protopopi! Risum teneatis amici!

Dar' se trecu la obiectu, scopulu meu cu asta ocaziune nu e altulu decat u se demonstreza lui „Unio“, ca romanii din Transilvani'a si partile ei incorporate ma si celi din Ungari'a nu numai ca au avutu metropolitulu, si inca cu resiedinti'a in Alb'a Iulia, ci au avutu si episcopi sufraganei; precum se va vedé din urmatótele:

a) Din cartile romanesci celea vechi prin lutherani si calvini tiparite in Transilvani'a, si anume: O cazania, — predica — romanésca de pe timpulu Principelui Transilvaniei Christofu Batori la 1560 in Brasiovu, de sasi tiparita, in prefatiunea si titlu are aceastea: Genadie celu pre acele timpulu archiereu romaniloru in Transilvani'a, se dice si archiepiscopulu si metropolitulu a totu Ardelulu si a tienutulu Vadului, adica a Oradiei mari. — In 1641 pe timpulu lui Georg. Rákoczy s'a tiparitu in Belgradu — o Casania, intru aceea Genadie, unde s'au rogatu de Principele pentru tiparirea cartii acesteia se dice „Archimetropolitulu“.

In 1651 pe timpulu aceluasi principe s'a tiparitu Psaltirea, cu apesele si la demandarea aceluasi Principe, de pre jidovime întórta pre romanii, acolo in prefacia asia au vorbitu calvinii, cu a carora nevointa s'a datu la tipariu Psaltirea acésta: „tóte vediendule si loandule a minte Maria ta Milostive Craiu, fórté Dumnediesce, si spre Marea lauda a lui Ddiu ai poruncitu nóna slugiloru Stefanu metropolitulu din scaunulu Belgradulu etc. . . .“

In noulu testamentu din 1648 cetimu „Siméonu Stefanu archiepiscopulu si metropolitulu, scaunulu Belgradulu, alu Vadulu, alu Maremaresulu etc. . . .“

b) Din diplom'a Principelui tierii romanesci, Ioane Constantinu Basarabu, de dto. Bucuresci 15 Iuniu 1700, prin care donéza scaunulu archiepiscopescu din Belgradu mosiele din campulu Marisieniloru, numesce pre Athanasie de metropolitulu alu Albei Iuliei.

„Joannes Constantinus Bassarabu Divina favente clementia Princeps et Dominus totius Ungrovlahiae, sanctae Divinae Metropolitae Albae-Juliae, et Archi-Episcopatus Transilvaniae, sub invocatione sanctissimae et vivificae Trinitatis etc. Rssimo item Patri Athanasio Metropolitae totiusque Synodo S. Metropolitae trado possessiones in campo Merisieniloru“ etc.

(Va urmă.)

UNGARIA. Proieptulu de lege pentru imprumutulu celu atatu de importantu — s'a primitu si in cas'a de susu si are lipsa numai de sanctiunea Mai. Sale imp.

Deputatii inca si romanii fra primiti cá verificati, éra dep. Elia Macelariu si a tramise depunerea mandatulu. „Concordi'a“ dice ca fara se fi aratatu vreunu motivu.

In caus'a impotrivirii comitateloru ordinatiuniloru ministeriulu „s'a tramisu din partea ministeriulu unu comisariu mai anteu la comitatulu Hevesiu, care tocmai acum tiene congregatiunea generala.

„Pesti Napló“ vine apropos cu un'a eremiada pentru impotrivirile municipaloru facia cu regimulu parlamentaritu, si amenintia in articulu, ca velleitatile autonomice ale comitateloru silesco cá cerculu activitatii regimulu se devina intre gropi si între santiuri, unde e imposibila orice miscare. Descopere, ca cerbicia comitateloru a acitiatu animele in generalu astfelu, in-

*) Vrea se dica: rugamu. Acestu actu este tradusu din originalulu maghiaru pe cale oficiósa, de aceea

catu standu reactiunea lor, reform'a municipia-
loru cu greu va favorisá autonomi'a municipala,
finduca unu numeru mare de ómeni rezoluti si
impatienti privescu lucrulu inoa astadi cá evi-
denta, ca municipale si regimulu respundietoriu
nu se potu suferi intre sine.

—Ministeriulu unghurescu a facutu propositi-
unea, cá statutulu pentru introducerea cartiloru
funduarie in Ungari'a se se introduce si in
Transilvani'a, care propusetiune a astatu si in-
voire pré inalta si ministeriulu respectivu este
insarcinatu cu punerea in lucrare a acestei mi-
siuni de fórté mare importantia. Fara de mare
pecatu nu potu remané respectivii, cari sciindu
inconveniintiele, ce urmara in comitatulu Zaran-
dului cu introducerea cartiloru funduarie, nu
voru face pentru publicu impartasirile absolutu
necesarie pentru a incongiurá orce danna a lo-
cutoriloru.

La comisiuni de aceste in Ardélu trebue
se fia respectata limb'a si barbati de nationali-
tate romana, care se scia esplicá poporului
ce va se dica introducerea cartiloru funduarie,
ca de se voru tramite barbati din Ungari'a vomu
pati'o in lips'a cunosciintii de limba cum o pa-
tira multi si in comitatulu Zarandului, incatu
din lips'a instructiunii voru remané ómenii spre
daun'a lor, cu locurile neinscrise in protocoólele
funduarie. —

AUSTRIA INFER. Vien'a 14 Oct. Mi-
nistru lu Beust pre lunga unu biletu de mana
imperatescu a primitu adres'a celoru 25 epi-
scopi dela Maiestate spre a proieptá respunsulu
din partea ministeriului. In 13 se tienù unu
consiliu ministerialu suptu presiedinti'a Mai. Sale
imp., in care se pertraoia obiectulu despre legea
constitutiunala. Adi in 14 se primi deputatiunea
consiliului municipalu alu Vienei de catra Mai.
Sa, care duse contra adresa la adres'a episcopi-
loru si Mai. Sa le apromise ca va tramite o la
ministeriu, inse scoólele trebue se remana lunga
religiune. —

Desbaterile in senatulu imperialu
privitorie la nationalitate si au-
tonomi'a tieriloru.

In momentele cele mai delicate, in cari na-
tionele din monarchi'a austriaca astépta se si
vedia odata visulu cu ochii, cá ce drepturi nati-
onale politice au intentiune a concede dualistii
la celelalte natiuni respective si in catu au de
cugetu regimule dualistice a respecta natio-
nalitatile; candu tóte provinciile Austriei cu ne-
stempărata sete de cerbu astépta se védia, pana
in catu mai are vianzia sustienerea autonomie-
loru si pana in catu va a absorbé centralisati-
unea dualistica ajutata de regimle drepturila au-
tonomice ale celoru l'alte provincii: éca in camer'a
deputatiloru senatului imperialu in siedinti'a din
8 Octombree se facù di una popóreloru din pro-
vinciile dincolo de Laita, pentruca-si vediuera cu
ochii ilusiunea in sperantiele avute. Luandu se
la ordinea dilei reportulu comisiunii constitutio-
nale despre legea fundamentala de statu, privi-
toria la drepturile generali ale civiloru de statu,
deputatii poloni, slavi si tirolieni vediuera in pro-
iectu unu periculu pentru libertatea nationalitatii
si a autonomiei tieriei lor.

Anumitu deputatulu br. de Giovanelli
din Tirolulu de nordu dechiara, cá tirolenii nu
se multiamescu cu principiulu senatului imperialu:
cá or-ce relatiune de dreptu in tierile Austriei
se se supura la o pertractare comuna si la le-
gislatiunea senatului, fara a se lua privire la re-
latiunile individuali ale tieriei. Ei au alta parere
despre senatulu imperialu de acumu, aceea adica,
cá numai unde se afla o asemenare de rela-
tioni intre tieri, numai acele relatiuni se se per-
tracteze in legislatiunea comunu, éra alte modi-
ficari in legi trebue se depinda dela invoirea die-
teloru provinciale si déca acésta nu se va recu-
nosce, atunci tóta autonomi'a tieriloru este suflata
in ventu, pe candu ar' trebui se nu outeze se-
natulu a decide nemicu, la ce nu se invoiescu
dietele, finduca elu nu este preste diete ci nu-
mai coordínatu dietele. Déca senatulu nu se
invoiescu la acést'a, precumu e convinsu, atunci
se se iè pre séma, cá unde voru ajunge. Noi
vedemu dice ca cehii, o parte mare si inteligenta
a imperiului, se tienu departe de senatu si multe
tieri, care au si reprezentantii sei in senatu, nu
se invoiescu cu mesurile centralistice, si maio-
ritatea va avé in faeia o minoritate, care la spa-
tele ei, afara din senatu, va avé celu mai mare
numeru de locutori austriaci. Se plange mai
incolo, cá vocea Tirolului nu s'a auditu in senatu.

Dep. Schindler rodica protestu chiaru
in numele tirolieniloru in contra asertiuniloru lui
Giovanelli dicundu, ca conclusele suntu incre-
dintiante maioritatii, pentruca acésta este proce-
dereá cea constitutionalu, de oare trebue se se
tiena, alta maioritate omnipotentá scra de cruce
cu cea dela Pesta.

Herbst vorbesce in favórea legii cumu
este ea proiectata pentru luarea in aপরare a
minoritatiloru prin tieri, adeca a nemtiloru, fiindu
ca tierile ar' fi prea aplecate a nega nemtiloru
drepturile generali de cive de statu.

Dep. Zyblievicz: „Domnulu antevor-
bitoriu ne a pusu inainte pe senatulu imperialu
cá unu ce providentiulu (nu senatulu ci Austri'a
striga din steng'a) Asia totusiu trebue se intrebu:
Déca minoritatile nemtii trebue se se totu iè in
aperare, spre a oui favóre va fi atunci prote-
giatu elementulu germanu in judeciulu Galitiei
in oficiu si in scola? Cumu vine apoi? ca dupa
cea mai noua organizatiune se póte intemplá,
cá poporulu se aiba de a face cu unu judecatoriu,
a carui limba nu o pricepe, si totusiu legis-
latiunea imperiala se pune pe unu pitioru cá
acel'a in catu ea e calificata a lua in protegere
pre minoritati (nemti). Legislatiunea nóstra iea
in adeveru in aparare unele minoritati si anu-
mita minoritatea din diet'a Bohemie.“ De aci
vorbesce despre sisterea constitutiunii care in
locu de a intr'uni a impartitu imperiulu in dóue
tabere. Amu fi trebuit dice, déca ne amu a-
dunatu aici, se delata: amu inainte de tóte acesta
imparechiare, inse in locu de a se face acést'a,
amu mersu mai departe: se luamu cu aceste legi
fundamentale si acele drepturi dela tierile singu-
rite, care le castigasera ele prin constitutiunea
din Februariu, (bravo in drepta, contr'adiera in
steng'a). Dreptulu de a fipa legea de limba se
recunoscu mai nainte principlalminte a fi in com-
petinti'a dietelor si in legile aceste fundamen-
tale li se disputa acum acestu dreptu. In legile
aceste fundamentale dietele provinciale se sub-
ordinéza judeciulu imperialu si actonomi'a tieri-
loru priimesce prin acést'a cea mai gré lovitura.
(Bravo in drépta) Apoi de si trebue se se re-
cunosca liberalismulu de cetatieu, ce sufla din
legile aceste, totusiu trebue se ne opunemu la
acestu proieptu, pentruca, noi nu voimu se fimu
liberi numai cá individi ci si in nationalitatea
nóstra, voimu se fimu liberi de apasarea nem-
tiésca, (aplause in drépta, contr'adice infocata
in steng'a). Dupa ce mai, vorbira vre o cativa
oratori se scóla

Br. de Beust dicundu, cá are a respunde
la provocarea facuta de dr. Toman care intre-
dise cá regimulu se éca cu colórea afara, déca
e pentru centralisatiune séu pentru autonomia.
„Eu crediu,“ dice Beust, „ca are de a respun-
de la acést'a: „regimulu cá privitu facisiu, nu
e nici pentru autonomia nici pentru centralisa-
tiune,“ déca amu avé centralisatiune atunci n'amu
mai avé nici o dieta. Regimulu aici n'a facutu
nici unu pasu, oare i-ar' puté asorie asemenea
tendintie. — Eu d. e. tragu atentiunea casii,
dice Beust, la legea despre delegatiuni,
care inca nu e resolvata, lunga care trebue se
scia domnulu deputatu, cá regimulu s'a adope-
peratu a fi deplinu dreptu prestensuniloru tieri-
loru si dietelor. (Bravo, bravo in drépta). Pe
de alta parte inse cu tóte, cá e pentru preten-
siunile cele ecuitabile ale autonomiei, regimulu
nu póte protege o sistema, oare pune auton-
omi'a peste centralisatiune, adica preste unitatea
imperiului. (bravo, bravo in drepta).

Regimulu a promis propuneri deosebite in
privinti'a autonomiei si déca cumva i s'ar' puté
face de aci vreo imputare, cumu cá aceste pro-
puneri inca n'au esitu la lumina, atunci asiu face
intrebare déca fenomenele din septemanile si di-
lele din urma dovedescu, cumca aceste propu-
neri ar' fi avutu mai mare prospecte de suc-
cesu si de priimire in camera, déca s'ar' fi pro-
pusu pana acumu, ori dóra e mai multu prospectu,
cá se potu resolva intr'unu modu multiamitoriu
in tóte partile, atunci candu póte voru fi ce va
mai linisóite animele si candu se va fi inceputu
mai marea incredere imprumutata. (bravo si asia
este) si cu acestea se inchise siedinti'a. De aici
trebue se deducemu, ca dualismulu nu va cute-
diá deodata a desfiintia din drepturile dietelor
provinciale, dupa placu, ci cu timpu voru totu
manca si spala din tiermii autonomieloru, cá riful
celu furisitoriu, déca voru afla satu pustiu. —

Scurta scire despre ISTORIA ROMANILOR.

(Urmare.)

I. Dupu mórtea a lui Petru care vine in
frontea statului Romano-Bulgaru?

R. Vine Ionicu a treilea frate, care lo ti-
tlu de Imperator a Romanilor si Bulgarilor.

I. Ce fece Ionicu cu Byzantinili, dupu ce
lo puterea iu mana?

R. Ellu, dupu cama multe resbele sange-
róse ce fece cu Byzantinili, constrinse cu armele
pre Imperatul Alexiu Anghelu ca si s'inbunéza
cu ellu si si lu cunósca de imperatoru.

I. Ce resunare fecera la vicini faptele alu
Ionicu?

R. Elle fecera la vicini una resunare ah-
tanta di mare, in catu nescante state aveá mare
frica di ellu, si ditr'asta Papa Inocentiu alu III,
patriarhul de la Roma lji petrecù scepru si
coróna de Imperatu la anul 1203 dupu Chri-
stolu.

I. Ce fapta cama mare si cama insemnata
fece Ionicu in dilele lui?

R. Raoa batere si frangere alu Balduinu.

I. Ce om erá Balduinu?

R. Balduinu erá unulu d'in generali acelli
ce se duceá la Ierusalim c'una óste de frenó
ca si lu lia d'in manele a acelor ce l'aveá lóta
cu putere si goliá averea d'in Biserica a san-
tului mormintu a Domnului nostru Iisus Christu.

I. Si cum se fece ca Ionicu si se bata
cu Balduinu, pre cando ellu se duceá la Ieru-
salim?

R. Balduinu, cando se duceá cu oatea la
Ierusalimu, trecura pre la Constantinopolu; si,
ditra una cartire ce aveá cu Byzantinili, in locu
si se duca la Ierusalimu remasera acolo; Apoi
lóra citatea Constantinopolu cu asaltu, u gulira
d'iu tute partile di avere, s'apoi, dupu ce se
fecera domni peste ea, bagare Imperator pre
Balduinu Comitele de Flandra. Attumcea Bal-
duinu, ca Imperatoru, dimanda cu fortia al Io-
nicu si lji de napoi locurile acelle ce avea lóta
cu putere dila Imperatorili Byzantini; si si s'in-
clina la Ellu, ca acelle tierri se tieneá de Im-
periul Byzantinu, si tr'acea se cade tra si le
aiba ellu.

I. Ionicu vrù tra s'asculta la dimandaci-
unea alu Balduinu?

R. No, si nici ca vrù tra si lu cunósca tra
civa si ditr'aista se disclise resbelu nidia di Ro-
mani si cruceferi.

I. Attumcea ce fece Balduinu?

R. Attumcea Balduinu disclise resbelu si
incepù tra si se bata cu Romanili, ma Ionicu
batu armata alu Balduinu la Adrianopolu multu
reu; si, dupu ce u framse bine, baga mana si
pre Balduinu; dup'acea batù pre Cruceferi la
Tesalonica si Berrea, apoi lo s'un mare nu-
meru di citati d'in Tracia si timse puterea lui
aprópea peste tóta tíerra; iara pre Balduinu
lu arunca in inclisóre, si acoló murì ca cum
nu vrea.

I. La ce anu murì Ionicu?

R. La anulu 1207 dupu Christolu.

Successorili alu Ionicu.

I. Dupu mórtea alu Ionicu care siediu in
scampulu Imperatescu a Romano-Bulgariloru?

R. Siediu Florila, un nepotu di soru alu
Ionicu, ma Ellu nu domni multu, ca la anulu
1222 fu datu afóra depe soamulu Imperatescu
de Iónu, filiulu alu Asan, care fu alu patrulea
Imperator.

Ioan Asan.

(Alu patrulea Imperator.)

I. Ce fece Ioanu Asanu in dilele lui?

R. Ellu batù pre Imperatorulu Teodoru
Comenu, care domniá peste una parte d'in Ma-
cedonia si vrá tra si lia si Tracia, apoi lu dis-
polia di posesiunele a lui, l'arunca in inclisóra
si si timse domnia pana peste Tesalia si Ilyria;
si asl Imperiulu Romano-Bulgaru agiumse la
culmea sa de infrorire si de marire, ca puterea
Imperatorilor Romani s'imtine aprópe peste tute
tierrele ce s'afia nidia di marea Adriatica si di
riul Danubiu, afóra di miclele tienute de catra
média nópte, de catra média ziua si di pre di
averliga de Constantinopolu. Numai Tesalia se
vedeá supusa cando la Romani, cando indepen-
denta, ma ori si cum ea cama multu erá gu-
vernata de Domnitori Romani, si tr'acea acelli
Domnitori se diceá de greci Megalo-Vlahi, care
va si dica Mari Valahi; iara tíerre ce posedá
Romanili, dupu cum dice Istoricul Nicetas, se
diceá Megali-Vlahie, ca si s'aléga di Mica Va-

Cronica estera.

ROMANIA. Bucuresti, 14 Octombrie.

— Eri s'a facut inaugurarea bisericii antimu restaurata. Mari'a S'a Domnitoriulu romanilor a fostu intempnatu de P. S. episcopulu, care, in discursulu ce ia adresatu, a disu intre altele, ca de douedeci de ani, acea santa biserică eade in ruine, ca multi domni au trecut pe lunga dinsa, fara a o lua in seama, si c'a trebuitu se via Carolu I, pentru ca se se restaureze si se se redeschida localulu lui Dumnediu. Totu lui Carolu I, i va fi rezervatu, a adausu P. S. episcopulu, a restaura si monastirea de Argisiu pe care predecesorii sei au lasatu a se deteriora.

Cuvintele episcopului au reprodu su cugatarea si credinti'a tutuloru, caci toti sciu ca virtutea si moralitatea singura potu intielege respectulu pentru totu ce e mare, in cugetari, in institutiuni, ca si in monumentu. Carolu I. a datu si va dá dovedi de acestu respectu.

Dela ceremoni'a religioasa dela Antimu, M. Sa a mersu la Panteleimonu unde era concursulu de agricultura alu judeciului Ilfov. Una suta de pluguri concuau, si avendu satisfacerea de a constatá, ca cele mai multe premie s'au luat de catra agricultorii tierani. Vomu dá sém'a intr'unu numeru viitoriu de acésta serbatória.

Demisiunea data de d. Steege s'a primitu de catra M. S. Domnitoriulu. D. Arghiropolu a fostu insarcinatu provisoriu cu ministeriulu financioloru. — „Romanu.“

— Cu pucinu mai nainte de a se pune di arulu suptu presa primiramu din Bacau urmatoarea scire: De mai multu timplu diferiti capi emigrati dintre unguri patrioti adusera in tierra sub pretecestu, ca suntu marfuzi, arme in Romania'a si ar' fi facutu unu depositu in acelu orasiu. Aceste arme erau hotarite pentru una invasiune in Transilvania spre a face una rescóla in Ungaria. Fiindoa dupa impacarea cu Austria aceste arme erau de prisosu Unguriloru imigrati le cedeze guvernamentulu generalu c. r. alu Austriei; baronulu Eder se duce prin armare acolo spre a prelua depositulu in numele guvernului seu, guvernulu romanu care fuse insciintiatu totu in acelasi timplu despre acésta, sigila depositulu si lu puse sub secestru si lu predece dorobantiloru spre padia.

Acestu depositu a fostu luat cu asaltu de unu Negura acompaniatu de unu mare numeru de cetateni si gardisti, rupse sigilele guvernamentulu romanu, armele fura luate si garnisona voindu a se opune fu vulnerata. Din acésta cauza este una mare nelinesce si va ocaisiuna de siguru mari incurcaturi. (Indep. Rom.)

— De acumu inainte voru pleca vapórele accelerate la Orsiova, Basii si, Pesta si Vien'a in modulu urmatoru :

De la Galati, Martia si Vinerea séra la 4 óre, de la Braila indata dupa descarcare si incarcare, de la Giurgiu, Mercurea si Sambata séra la 5 óre si dela Ruscinc, dupa sosirea trenului feratu dela Varna.

In ITALIA lucrulu decurge totu mai criticu. Garibaldi prin o proclamatune numesce pe fiu seu Menotti comandante pana va poté veni si elu. Menotti cu anteposturii a inaintatu la Nerole, se crede ca insurgentii au crescutu la 10 mii. Lunga Montemaggiore a avutu o batalia mare, in care suavii pontificali fura luati pe fuga cu mari perdiri. Luptatori se totu aduna la insurgenti armati gata, si se apropia una crize mare, ca Napoleonu se va afla silitu a tramita ajutoriu Pontificelului si atalci Itali'a vine in conflictu cu Francia, ér' de va pasi Itali'a preste margini, conflictulu e si mai neapertu. —

Concursulu Garibaldianiloru din tota Italia a motivatu pre Rattazzi a declara la Paris, ca regimulu italianu este decisu a lua mesuri pentru impedecarea recrutarii in bandele Garibaldiane si din care cauza se va trege unu cordonu mai aprópe de statele papale si se voru mai inmultu trupele. Mazzini iuca s'au dusu la campulu actionei. —

SERBIA. In 11 deschise principele Michaele Obrenovicu Skupcina, si in cuventare arata recunoscintia in. Porti si puteriloru garantanti pentru desiertarea fortaretioloru si delatu-

rarea pedecelor negociului. Alte negocíe interioari ce s'au efeptuitu, se atingu, si mesurile ce su de luat prin proiecte de legi. Lauda armat'a.

Nr. 5034/1867.

1-3

Edictu.

Din partea magistratului urbanu si districtualu alu Brasiovului cá tribunalu judecatorescu se aduce prin acésta la cunoscentia publica, ca D. Nicolau Strevoiu, priu producerea decretului incl. tribunalu superioare din Sibiu din 24 Septembrie 1866 Nr. 3924 a primitu atitud'a de advocatia si dupa sunetulu aprobarii incl. presidia alu tribunalului superioare din 10 Oct. 1867 Nr. 401 a depusu si juramentulu prescisu, si pentru exercearea advocaturei si-a alesu Brasiovulu cá locu de oficiu. —

Brasiovu in 16 Octombrie 1867.

Din consiliulu magistratului urbanu si districtualu cá judecatoria.

Subscrisulu facu prin acésta onoratulu publicu cunoscentu, ca mi am deschisu cancelari'a advocatials in Brasiovu, tergulu pescelui, cas'a D-ei Ienea Nr. 100.

Brasiovu in 18 Octombrie 1867.

Nicolau Strevoiu,
advocatu.

CONCURSU.

Pentru locul notariulu vacantu din 1-a Ianuaru 1868 la comunitatea satésca Vinerea.

Competenti'a notariala e unu salariu ficu anualu de cate 300 fl. v. a. si unu pausalu anualu de 60 fl. pentru unelte de scrisóre, pentru lumine, si pentru calile oficióse sambatesci pana la Orastia.

Doritorii de a ocupá locul acest'a notariulu din 1-a Ianuaru 1868 au de a concurge la oficiulu comunalu alu Vinerei.

Vinerea in 1-a Octombrie 1867 (per Sibot).

Ioane Balomiri, Nicolae Herlia,
senatore si inspectore. jude comunalu.

1-3 Ioane Benna,
not. com.

Ce e intr'adeveru bunu se aprobéza totudéuna!

De mai multi ani patimieam de o tuse rea si de o greutate mare de peptu. Morbulu acest'a deveni in decursulu acestei veri atatu de reu, incatu in etate de 66 ani credeam, ca mi apropiea finea vietii. Dara mi se recomandá din partea domnului pastore localu Graupner

Syrupulu albu de peptu de plante

a Dr. de medicina **Hoffmann,**

in urm'a carei impartasire numai de patru diumetati de sticla, astadi pre cea mai mare bucuria a mea, potu dice, ca morbulu meu a disparutu cu totulu si me afli sanatosu pe deplinn. Mi tenu de detorintia, de a recomandá cu totu adinsulu susu numitulu Syrupu de peptu publiculu asemenea suferitoriu-patientu. —

Buchheim longa Lausigk, in 24 Nov. 1865.

Ioane Gottl. Müller, mosieriu calatoriu.

Pentru Brasiovu tiene depositu in sticle á 2 fl. 1 fl. si 50 cr. d. I. B. Popovicu, la „canele albu“.

Scóla de stricanitu

si instructiune in tóte lucrurile femeesci, precum si in limb'a francesca si germana pentru incepátore.

Se deschide in 1/13 Octombrie. Deslusiri de aprópe la intreprindietóre in tergulu boiloru Nr. 329. 3-3

Cursurile la bursa in 18. Oct. 1867 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 99 cr. v.
Augsburg	—	—	123 „ „
London	—	—	123 „ 30 „
Imprumutulu nationalu	—	—	55 „ 30 „
Obligatiile metalice vechi de 5 0/0	—	—	56 „ 70 „
Actiile bancului	—	—	671 „ „
„ creditulu	—	—	169 „ 90 „

Obligatiile transilvane ale desarcinarrii pamentulu in 14. Oct. 1867:

Bani 63-25 — Marfa 64.—.

lahie, care se compunea di Etolia, Acarnania si alte parti d'in Grecia, facundalui di addun cu Epiru un despotatu destulu florente pre tempurile de care disim; ma pana di apoia, ditra cuscilia ce fece Iónu Asan cu grecili, lo tra inghios.

I. Cate fete aveá Iónu Asanu?

R. Doo, d'in cari, una marita cu Emanuelu Anghelu, si alanta cu Teodor Batáce, care purtá titlu de Imperatoru, fara ca s'aiba Imperiu, si tr'acea lji dede cardote Calipolea lóta dela Venetiani in anul 1235; iara Ellu singuru s'insura cu filia alu Teodor Anghelu, si, dicara lu fece socru, lu scóse d'in inclisórea in oare l'aveá aruncata.

I. La ce anu murí Iónu Asan?

R. La anulu 1241 dupu Christolu.

I. Iónu Asan pre care lasa in scamnulu Imperatescu dupu mórtea lui?

R. Lasa pre filiu su Calimanu, iara aistu, dupu mórtea lui lasa in anul 1245 pre Mihail fratele alu Caliman.

I. Ce fece Mihail dupu ce siediu in scamnulu Imperatescu?

R. Ellu se batú cu cumnatusu Teodor si lji lo iara citatile din Macedonia si d'in Tracia, ma nu trecú multu si fu omoritu de cusurinusu Calimanu alu II-a.

I. Putú Calimanu II-a s'agiunga la dorintia lui cu aista fapta?

R. No, ca fu gonitu si ellu; si, inlocu a lui, fu aleptu de Imperator Micea cumnatulu alu Mihailu.

I. Cum se spuse Micea in dilele a lui?

R. Micea se spuse ahtantu di langidu, in catu Romanili nu lu tienura Imperator nici un'anu.

I. Romanili, dicara agonira pre aistu, pre care alepsera de Imperatoru?

R. Attumcea alepsera pre Constantinu, filiolu alu Tecu, ma si ellu nu fu cama bunu de Micea, ca in anulu 1277, cando venira Tatarili in tierra s'u depradá, Ellu nu putú tra si sta contra lor.

I. Si care stetú contra, dicara nu putú ellu?

R. Stetú Curcubeta unu romanu, care era cama nante poroaru.

I. Ce fece attumcea Curcubeta, ca si póta tra si sta contra?

R. Attumcea Curcubeta, ca si póta tra si sta contra, scula unu mare numeru de tierani; si, dupu ce lo comanda in mana, batú bine pre Tataru, dap'acea turna armele in contra alu Constantinu; si, di cara lji framse armata, lu omorí si apoia lo citatile si domni peste tuta tierra. — Si pre cando Curcubeta aveá trecuta Danubiulu, ca si se bata cu Tatarili, Mihailu Paleologulu, Imperatul d'in Constantinopolu, marita filia sa cu Ioanu III a Asanu, filiu alu Micea si lu petrecú la citatea Turnovu, in s'affá scamnulu a Imperatorilor Romano-Bulgari.

I. Attumcea ce fece Curcubeta?

R. Attumcea Curcubeta, dupu ce se turna, averliga Turnovulu, d'iu Iónu Asanu, mortu di frica alu Curcubeta, fugi la socru-su si lasa pre cumnatusu Tertere ca s'u apara. Curcubeta batú si framse de trei ori pre Byzantini; ma, di cara nu putu tra si liá citatea Turnovu, se duse ca si canta ajutor di la Tataru, si acold fu omoritu di elli, ca ei 'si scóta virinlu ce aveá pre aistu omu mare.

I. Ce sórte avú Imperiulu Romano-Bulgaru dupu mórtea alu Curcubeta?

R. Dupu mórtea alu Curcubeta, venita di cuscili Byzantini, Imperiulu nostru Romano-Bulgaru, ditra raa purtare a Byzantinilor, incepú tra si scada, ma cu tut'acea, adaramintulu sculatulu di Petru si Asanu se vedeá nica mare si sanatos.

I. Cutediá Byzantinili ca si lu asparga?

R. No, si tr'acea incepura tra si lji sapa fundamentele pre ascuntá, ca aliumtrea nu putea si faca civa, ca aveá mare frica di micide tenute ce s'affa di avoriga di Constantinopolu pre care domniá elli era pline di Romani.

I. Cum se purtá Byzantinili catra Romanili suppusi?

R. Multu reu, si, ca si te facu tra s'achicasesci came bine, va si ti dau una mostra di tyranésca purtare a lor. (Va urmá.)